

ระเบียบสำนักงานกลางชั่งตวงวัด

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริง
ของผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริง

พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การจัดวางระบบการตรวจสอบและให้คำรับรองของผู้ประกอบธุรกิจ
ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริงสามารถทำการตรวจสอบ
และให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริงที่ตนผลิตได้อย่างถูกต้องและมีมาตรฐาน อันเป็นประโยชน์โดยตรง
ในการคุ้มครองประชาชนผู้บริโภค

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ (๕) และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมาตรา
ชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ
และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย อธิบดีกรมการค้าภายใน จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานกลางชั่งตวงวัด ว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริงของผู้รับใบอนุญาตเป็น
ผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริง พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรอง
เครื่องชั่งสปริงที่ตนผลิต

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การตรวจสอบลักษณะทั่วไปของเครื่องชั่งสปริง

ข้อ ๕ ผู้รับใบอนุญาตต้องตรวจสอบลักษณะทั่วไป และตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งสปริงตามวิธีการที่กำหนดก่อนให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริง

ข้อ ๖ ผู้รับใบอนุญาตต้องตรวจสอบลักษณะทั่วไปของเครื่องชั่งสปริง ดังนี้

- (๑) ส่วนแสดงค่าต้องแสดงชื่อหรือสัญลักษณ์ของหน่วยที่ใช้ในการชั่ง
- (๒) ขึ้นหมายมาตราที่หน้าปัดต้องเห็นเด่นชัด ความกว้างของขึ้นหมายมาตราต้องไม่ใหญ่กว่าช่องว่างระหว่างขึ้นหมายมาตรา และช่องว่างระหว่างขึ้นหมายมาตราต้องมีระยะห่างกันไม่น้อยกว่า ๑ มิลลิเมตร
- (๓) ขึ้นหมายมาตราศูนย์และขึ้นหมายมาตราที่แสดงพิกัดกำลังสูงสุดต้องห่างกันไม่น้อยกว่า ๒ เซนติเมตร และต้องไม่มีที่กั้นเข็มชี้อัตราน้ำหนัก
- (๔) มีตะกั่วตรึงหน้าปัดติดกับตัวเครื่อง โดยปลายข้างหนึ่งทะลุหน้าปัดขึ้นมาสำหรับประทับเครื่องหมายคำรับรอง
- (๕) เข็มชี้อัตราน้ำหนักต้องยาวถึงขึ้นหมายมาตราที่สั้นที่สุด มีขนาดความกว้างโดยประมาณเท่ากับความกว้างของขึ้นหมายมาตรา และอยู่ในลักษณะที่จะชี้ขึ้นหมายมาตราได้ชัดเจน ทั้งปลายเข็มต้องมีระยะห่างจากระนาบของขึ้นหมายมาตราไม่เกิน ๕ มิลลิเมตร
- (๖) เครื่องชั่งสปริงต้องมีที่สำหรับผืนก ประทับ หรือแสดงเครื่องหมายคำรับรอง เพื่อป้องกันการปรับเปลี่ยน แก้ไข ดัดแปลงภายหลังการตรวจรับรองแล้ว
- (๗) เครื่องชั่งสปริงที่มีแผ่นฝาประกบข้าง จะต้องมีลักษณะที่สามารถป้องกันการเปิดฝาประกบข้างได้ โดยใช้ลวดย้ำตะกั่วหัวท้ายยึดติดตรึงฝาประกบข้างทั้งสองด้านไว้กับตัวเครื่องชั่งสปริง
- (๘) เครื่องชั่งสปริงที่มีแผ่นเหล็กฝาประกบด้านบนเครื่องชั่งสปริงที่เป็นส่วนตั้งศูนย์ ต้องติดแน่นถาวรกับตัวเครื่องชั่งสปริง ไม่สามารถหมุนคลายออกได้
- (๙) คู่มือเข็มนาฬิกาต้องยึดติดแน่นกับเข็มชี้อัตราน้ำหนักและให้ทำเป็นเหลี่ยม และใช้หมุดย้ำแกนให้แน่นติดกับเข็มชี้อัตราน้ำหนัก เพื่อมิให้เข็มชี้อัตราน้ำหนักหลวมคลอนได้

ข้อ ๗ ผู้รับใบอนุญาตต้องตรวจสอบการแสดงผลการประทับหรือแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้ ไว้บนเครื่องชั่งสปริง ต้องอ่านง่าย ชัดเจน และลบเลือนยาก

- (๑) ชื่อ หรือเครื่องหมายการค้าของผู้ผลิต
- (๒) รุ่นซึ่งระบุแบบของเครื่องชั่งสปริง
- (๓) เลขลำดับประจำเครื่องที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ และประทับหรือแสดงไว้ที่ถาดรับของชั่งด้วย
- (๔) พิกัดกำลังของเครื่องชั่งสปริง
- (๕) เครื่องหมายเฉพาะตัว

หมวด ๒

การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งสปริง

ข้อ ๘ การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งสปริงให้มีการทดสอบการแกว่งของเข็มชี้อัตราน้ำหนัก การทดสอบวางน้ำหนัก การทดสอบความสามารถทำซ้ำได้ และการทดสอบวางน้ำหนักที่ตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่กำหนด

ข้อ ๙ การทดสอบการแกว่งของเข็มชี้อัตราน้ำหนัก ให้ทดสอบโดยการปรับเข็มชี้อัตราน้ำหนักของหน้าปัดทุกด้านให้แสดงค่าศูนย์และวางค้อนน้ำหนักแบบมาตราที่มีอัตราน้ำหนักเท่ากับพิกัดกำลังของเครื่องชั่งสปริงบนถาดรับของชั่ง (ส่วนรับน้ำหนัก) แล้วทดสอบดูว่าเข็มชี้อัตราน้ำหนักต้องเคลื่อนไหวในสภาพที่ทำงานได้อย่างดีไม่ติดขัด

ข้อ ๑๐ การทดสอบวางน้ำหนัก ให้ทดสอบตามวิธีการต่อไปนี้

(๑) ปรับเข็มชี้อัตราน้ำหนักของหน้าปัดทุกด้านให้แสดงค่าศูนย์และวางค้อนน้ำหนักแบบมาตราบนถาดรับของชั่ง ตามลำดับอัตราน้ำหนักที่กำหนด ตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑

	พิกัดกำลังของเครื่องชั่งสปริง						
	๑ กก.	๓ กก.	๗ กก.	๑๕ กก.	๒๐ กก.	๓๕ กก.	๖๐ กก.
อัตราน้ำหนักที่ใช้ทดสอบ	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
	๒๐๐ ก.	๕๐๐ ก.	๑ กก.	๓ กก.	๓ กก.	๕ กก.	๕ กก.
	๕๐๐ ก.	๑ กก.	๒ กก.	๕ กก.	๕ กก.	๑๐ กก.	๑๐ กก.
	๑ กก.	๒ กก.	๕ กก.	๑๐ กก.	๑๐ กก.	๒๐ กก.	๒๐ กก.
	๐	๓ กก.	๗ กก.	๑๒ กก.	๑๕ กก.	๓๐ กก.	๔๐ กก.
		๐	๐	๑๕ กก.	๒๐ กก.	๓๕ กก.	๖๐ กก.
				๐	๐	๐	๐

(๒) การแสดงค่าบนหน้าปิดแต่ละหน้าจะต้องมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดสำหรับการให้คำรับรองทั้งฝ่ายมากและฝ่ายน้อย ตามตารางที่ ๒

ผลต่างของการแสดงค่าระหว่างหน้าปิดทั้งสองต้องไม่เกินค่าสัมบูรณ์ของ อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดของแต่ละน้ำหนักที่ใช้ทดสอบ ตามตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด

พิกัดกำลัง	ค่าขึ้นหามาตรา ตรวจรับรอง (e)	น้ำหนักที่ใช้ทดสอบ	อัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด สำหรับการให้คำรับรอง
๑ กก.	๕ ก.	ไม่เกิน ๒๕๐ ก.	๒.๕ ก.
		เกิน ๒๕๐ ก. ขึ้นไป	๕ ก.
๓ กก.	๑๐ ก.	ไม่เกิน ๕๐๐ ก.	๕ ก.
		เกิน ๕๐๐ ก. ขึ้นไป	๑๐ ก.
๗ กก.	๒๐ ก.	ไม่เกิน ๑ กก.	๑๐ ก.
		เกิน ๑ กก. ขึ้นไป	๒๐ ก.
๑๕ กก.	๑๐๐ ก.	ไม่เกิน ๒.๕ กก.	๒๕ ก.
		เกิน ๒.๕ กก. ขึ้นไป	๕๐ ก.
๒๐ กก.	๑๐๐ ก.	ไม่เกิน ๒.๕ กก.	๒๕ ก.
		เกิน ๒.๕ กก. ขึ้นไป	๕๐ ก.
๓๕ กก.	๑๐๐ ก.	ไม่เกิน ๕ กก.	๕๐ ก.
		เกิน ๕ กก. ขึ้นไป	๑๐๐ ก.
๖๐ กก.	๒๐๐ ก.	ไม่เกิน ๑๐ กก.	๑๐๐ ก.
		เกิน ๑๐ กก. ขึ้นไป	๒๐๐ ก.

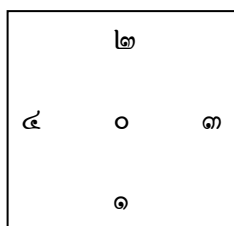
ข้อ ๑๑ การทดสอบความสามารถทำซ้ำได้ ให้ทดสอบโดยการปรับเพิ่มซื้ออัตราน้ำหนักของหน้าปิดทุกด้านให้แสดงค่าศูนย์ และวางค้อนน้ำหนักแบบมาตรฐานตำแหน่งกลางถาดรับของชั่งตามอัตราน้ำหนักที่กำหนดตามตารางที่ ๓ ให้วางซ้ำกันสามครั้ง การแสดงค่าบนหน้าปิดแต่ละหน้าจะต้องมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินค่าสัมบูรณ์ของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาดของน้ำหนักที่ทดสอบตามตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓

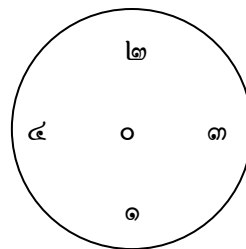
พิกัดกำลัง	การทดสอบความสามารถทำซ้ำได้	
	น้ำหนักที่ใช้ทดสอบวางสามครั้ง	ค่าสัมบูรณ์ของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด
๑ กก.	๒๐๐ กก.	๒.๕ กก.
๓ กก.	๑ กก.	๑๐ กก.
๗ กก.	๒ กก.	๒๐ กก.
๑๕ กก.	๕ กก.	๕๐ กก.
๒๐ กก.	๕ กก.	๕๐ กก.
๓๕ กก.	๑๐ กก.	๑๐๐ กก.
๖๐ กก.	๒๐ กก.	๒๐๐ กก.

ข้อ ๑๒ การทดสอบวางน้ำหนักที่ตำแหน่งต่างๆ ให้ทดสอบตามวิธีการต่อไปนี้

(๑) ปรับเข็มชี้อัตราน้ำหนักของหน้าปัดทุกด้านให้แสดงค่าศูนย์ และวางค้อนน้ำหนักแบบมาตรฐานตามอัตราน้ำหนักที่กำหนดไว้ในตารางที่ ๔ บนถาดรับของชั่ง ณ ตำแหน่งต่างๆ ตามลำดับดังรูป

รูปที่ ๑ ถาดรับของชั่งแบบสี่เหลี่ยม

รูปที่ ๒ ถาดรับของชั่งแบบวงกลม

(๒) การแสดงค่าบนหน้าปัดแต่ละหน้า เมื่อวางน้ำหนักที่แต่ละตำแหน่งต้องมีค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด ตามตารางที่ ๔

(๓) ผลต่างของการแสดงค่าบนหน้าปัดแต่ละหน้าระหว่างการวางน้ำหนัก ณ จุดกึ่งกลาง(ตำแหน่ง ๐) กับตำแหน่งต่างๆ (ตำแหน่ง ๑, ๒, ๓, หรือ ๔) บนถาดรับของชั่ง ต้องไม่เกินค่าสัมบูรณ์ของอัตราเพื่อเหลือเพื่อขาด ตามตารางที่ ๔

ตารางที่ ๔

พิกัดกำลัง	การทดสอบวางน้ำหนักที่ตำแหน่งต่างๆ	
	น้ำหนักที่ใช้ทดสอบ	อัตราเพื่อเหลือเผื่อขาด
๑ กก.	๒๐๐ กก.	๒.๕ กก.
๓ กก.	๑ กก.	๑๐ กก.
๗ กก.	๒ กก.	๒๐ กก.
๑๕ กก.	๕ กก.	๕๐ กก.
๒๐ กก.	๕ กก.	๕๐ กก.
๓๕ กก.	๑๐ กก.	๑๐๐ กก.
๖๐ กก.	๒๐ กก.	๒๐๐ กก.

ข้อ ๑๓ เครื่องชั่งสปริงที่มีลักษณะและรายละเอียดตามข้อ ๖ ข้อ ๗ และผ่านการทดสอบตาม ข้อ ๘ ข้อ ๑๐ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ให้ถือว่าเป็นเครื่องชั่งสปริงที่ผ่านการทดสอบ

หมวด ๓

การให้คำรับรอง

ข้อ ๑๔ ให้ผู้รับใบอนุญาตประทับหรือแสดงเครื่องหมายคำรับรองตามแบบ ขว. ๑๐๔ ที่เครื่องชั่งสปริงที่มีลักษณะตามข้อ ๖ และข้อ ๗ และผ่านการตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องชั่งสปริงตามหมวด ๒ แล้วเท่านั้น โดยประทับหรือแสดงเครื่องหมายคำรับรองไว้ที่ตำแหน่งที่ป้องกันการแก้ไขหรือดัดแปลงความเที่ยงของเครื่องชั่งสปริง

ข้อ ๑๕ ให้ผู้รับใบอนุญาตออกหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัด ดังนี้

(๑) กรณีใช้หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัดตามแบบ ขว. ๑๐๘ ผู้รับใบอนุญาตต้องทำทะเบียนการใช้หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัด โดยระบุเลขลำดับประจำเครื่อง และหมายเลขของหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัดให้ถูกต้องครบถ้วนตามจำนวนในแต่ละวันที่ทำการตรวจสอบและให้คำรับรอง

(๒) กรณีใช้หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัดตามแบบ ขว. ๑๐๖ ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการ ดังนี้

(ก) แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ของหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัด ให้ครบถ้วนและถูกต้องทุกแห่ง

(ข) ลงนามในหนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัด

(ค) ประทับวันที่ตรวจสอบและให้คำรับรองที่หนังสือสำคัญแสดงการให้คำรับรองประจำเครื่องชั่งตวงวัดให้ถูกต้องครบถ้วนทุกฉบับ

ข้อ ๑๖ ให้รายงานผลการตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งสปริงตามแบบ ขว.ตร. ๐๐๗ ทำระยะเบี่ยงนี้ แล้วแจ้งสำนักงานกลางหรือสำนักงานสาขา พร้อมกับรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัด ตามระเบียบสำนักงานกลางชั่งตวงวัด ว่าด้วยการรายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้ตรวจสอบและให้คำรับรองเครื่องชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ยรรยง พวงราช

(นายยรรยง พวงราช)

อธิบดีกรมการค้าภายใน